

مجموعه سنون

از

جمعیت علمیه عثمانیه

اوچنجی سنه

نومرو ۳۳

رمضان

استانبول

جمعیت علمیه عثمانیه مطبعه سنه طبع اولمشدر

۱۲۸۱

(مدخل علم ژئولوژی)

ایک نئی فصل احجار مجسّمہ در (ما بعد)

قشر ارضك بر يوك قسمي قوارس يعنى چاقق طاشي جنسندن
هر كيدر. اشبو قوارس لفظي اوروپا لسانلرينك جله سنده مستعمل
ايسده مأخذى معلوم اولوب فقط نمسه جه اولسي محتملدر. قوارس
معدني سيليس ديتلان جنسندن عبارت اولوب مخلوط اوله رق
طبيعتده پك چوق بولسور. فقط خالصى بعض يرزده طاشلارك
چبلاق قيارى كي سينورى تپه و قيا هيئننده تصادف اولنور و جزئي
و ياكلى پك چوق موادك اجزاي تركيبه سنه داخل اولور و اشبو
معدنك جله كيفيات و خواصندن غايت سرت اولق خاصه سي
مواد سائره دن تميزينه مدار اولور. زيرا قوارسه چليك ايله
اورلدقده اتش چيقسار و برده غير متحولدر. في الواقع هوا و صو
و حرارتك و سائر اسباب خارجيه تحليلىك تاثيراته مقاومت ايدوب
فقط بعض جنسي واردركه زمان ايله قواي خارجيهك تاثيريله قابل
انكسار اولديغندن چاقل طاشي و بوكا نمائل قطعات صغيره يه

تحول ایدر. لکن مواد کثیره سائرنه کل و یا ترابه منقلب اولدیغی درکار ایسهده بومعدنك قطعه سی هر تقدرا جزای صغیره یه تحول ایسه یته جنسته و کیفیات و خواصنه اصلاً خلل کلز.

قشر ارضك سطحی پك چوق محالرده قوم و غره ایله مستور اولوب انده قوارسك وجودی سهولته رؤیت اولنور. فناپذیر اولز بر معدن اولدیغندن مواد مخلوطه سائرنه دن تفریق پك اساندر. طبیعتده حبوی الشکل و یا خود غیر منتظم و رکمی و یا خود قرستالی حالنده بولنوب اخذ ایلدیگی اشکال قرستالیدن بری اکثراً منشور مسدس یعنی التي یانلی بر دیرك رسمنده اولوب فقط منشور مذکورك ایکی اوجلری التي فاستهلی یعنی اهرام مسدس ایله منتهیدر و بعضاً اولور که منشور غائب اولوب اهرام بر اشور و بوشکل نادر ایسهده اسپانیاده آراغون مملکتنده و مجارستانه متصل اردل مملکتنده و بحر هندك جنوب طرفارنده واقع جاوه جزیره سنده بویه قوارس قرستالیری بولنور و چوق دفعه دخی قرستالیر پك منتظم اولوب بعض فاستهلی سائرنه دن بیوک و ککش و اهراملری دخی غیر منتظمدر. قوارسك الك خالص و یارلیغی درالجف اولوب قرستالیرنك حسامتی دخی بعضاً چوق اولور و حتی اوروپاده آلبا جبال مسلسل سئك بعض محالرنده پك اعلا و نفیسلری تصادف اولنور و مقداری مقبولتی جهتیله اسویمچرده تحری اولنور ایدی و حتی بر مغاره کشف اولمشدر که درونی منتظم قرستالیر ایله بالطبع مزین و هر جانبی انکله مستور اولوب مذکور قرستالیر بالاخراج فروحت اولنورق یوز بیک فراتندن زیاده حاصل اولمشیدی و افریقا قطع سئك جانب جنوب شرق سنده واقع مدائن سفار نام جزیرهده فوق العاده

در الجحف قر ستمالری وارد که بالاده ذکر اولن بیان قر ستمالردن
 کوزل اولوب اوروپایه اندن کتورلر: بغداد جوارنده دخی چوق
 در الجحف اولوب بواسم ایله تسمیه سی دخی نجف نام موقعه منسوبیتنه
 میگردان کل بیتار احکام منقلد از من تهر رجای لایله منسوبیتنه
 در الجحف بعضاً رنگلی اولوب بعضاً دخی بولانق و صخاری و مور
 و سیاه اولور و رنگنه کوره قیمتی و اسماء مخصوصه سی وارد
 و غیر شفاف و مواد اجنبیه ایله مخلوط و درلوا الوانده در الجحف اولور
 عادی عقیق و عقیق عسانی و عقیق شجری و یشم خطایی و اق
 یشم و امثال نفیس طاشلرک جمله سی قوارس اجنشدندار و مور اولان
 قوارسند جبل القوم و صاریسنه طوپان یا خود زبرجد هندی و بشل
 اولور ایله پراز تسمیه اولنور: فلسیات و مبقا معدنلری دخی طبیعتده
 قوارس کبی پک مبدول و احجار کیره ترکیباتنه اساس اولوب قوارس
 ایله برابر برالشلرک غرانیت دینلان حجر مر کبی حاصل ایدر لر و حجر
 مذکورده مواد ثلثه من بوره ایزو ایزو و صورت متمایزده مشاهده
 اولنور: فلسیات معدنی اوج درلو اولوب بزی عادی فلسیات و بزی
 دخی لا برادوردر و بواوچ جنس دخی طبیعتده مواد سائرده ایله مر کب
 اوله رق پک مبدولدر: مثلاً اصل فلسیات قوارس و مبقا ایله تجمع
 ایدوب بوندن حجر غرانیت و غنایس ایله دیگر بعض احجار حصوله
 کلور و الیت تسمیه اولنسان نوعی ینه بشقه درلو غرانیت طاشی
 حاصل ایدر ایستده احجار و لفسانید ترکیبته داخل اولنق احوال
 مخصوصه سندن و لا برادور معدنی دخی سیرنیت تعیر اولنن احجاری
 حاصل ایدوب لکن عقیق و جدید و افان فورانی ترکیبته بولنبدخی
 جمهله مشهوردر: ینه رجای لایله من تهر رجای لایله من تهر

اشبو معدن ثلثه بیننده واقع کیفیات مشترکه کثیر و حتی اشکالده
 دخی مشابه اولدیغندن مقدملری اوچی دخی برجنس معدن ظن اولنور
 ایدی لکن قرستالری هر نقدر ظاهرده بری برینه بکرزکی کورینور
 ایسه ده قلیوازلری جهتلرنده یارلدقده حاصل ایندریلان اشکال
 بسیطه اصلیه موافق اولوب فقط زاویه لرنک قیمت و درجاتی
 مختلفدر یعنی زاویه لری بر درجه ده دکلدن بنأ علیه اوج درلو
 فلسفات واردن بونلرک اوچی دخی برسر تلکده اولوب اوچی دخی
 علی السویه قوارس چیز لکن عکسی حالده مساوات یوقدر یعنی
 قوارس انلرک اوزرندن امرار اولنمیوب انلر قوارسک اوزرندن امرار
 اولندیغی تقدیرده قوارس متأاولیه رق انلرک اوجلری اشوب توز
 اولور واجسام ثلثه مزبوره نک ترکیبنده هنوز مباینیت بولنه مامش
 اولوب اوچی دخی الومینا و سیلیس و پوتاسدن عبارتدر و قلی
 پوتاس دخی کیرجی حاوی واجسام مذکوره مقدارلری دخی مساویدر
 اشته ذکر اولنان مشابهت کلیه یه مبنی مقدملری بونلر برجنسدن عد
 اولنور ایدی فقط الیوم بینلرنده فرق اولدیغی ثابت اولمشدر بونلرک
 احوال و کیفیات سائره سی بروجه اتی بیان اولنور
 (فلسفات) اشبو معدنک خواصی کیفیات مخصوصه سی اولقله
 اجسام سائره دن تفریق وتمیزی پک قولایدن مثلا سر تلکده قوارس
 ایله فرق چوق اولدقدن بشقه قابل تحولدر و هوا و صو و اختلاف
 حرارت ایله متأثردر و قوارسک موضع کسری فلسفاتک موضع
 کسرینه بکره میوب بونکله اینجه صحیفه کی کورینور یعنی نسج
 و بنیاتی فرشیدر و قرستالرنده دخی چوق فرق واردنر اربا ابتدا
 فلسفات قرستالری قوارس قرستالری قدر جسماتلی اولمدقدن

بشقعه منشور مسدسینك قاعده زنده اهرام مسدس یرینه ایکی سطح
واقع اولمشدر و بر شکل قرستاللبسی دخی بر منشور مستطیلی اولوب
قاعده زنده اوچر فاسه بولنور و بولنردن بشقه اشكالده دخی بولنوب
حتی بعض کره ایکی قرستال بری یرینه گرفت اولور و فلسپاتك
رنکی اکثریا بیاضه و قرمزیه مائل و بعضاً صاریه قریبدر. لکن
سیریا مملکتی غرائت لرنده اولان فلسپات یشلیدر و بعضیسی زجاجی

یعنی جام کی پارلق و بعضیسی دونقدردن *ن لاء بقا عا م کال*
(الیت) شکلا فلسپاتدن فرقی توی قلیك دیشی کی چیرکری
اولسیدر و اکثریا رنکی بیاض اولمغله اسمی لاتین لسانی اوزره بیاض
معناسنه اولان آلبوس لفظندن مأخوذدر لکن دائماً بیاض اولوب
پنبه و یشلی دخی واردر.

ن لاء بقا عا م کال
(لابرادور) بوندن سکسان سنه اول امریقاده واقع لابرادور مملکتنده
کشف اولمش اولدیغندن اورایه نسبة تسمیه اولمشدر. بو معدنك
اصل رنکی صاریه مائل اولوب سنجابی و یشل و مائی و صاری
و قرمزیه و سائر رنگری حاصل ایلک خاصه مخصوصه سندنر.
اشبو معدنی صجاق حامض قلور مولد المائی تحلیل ایدر. فلسپات
ایله آلیت معدنلرینه ایسه حامض مذکورك تأثیری یوقدر. سعادن
سقوط ایدن احجارده بعضاً لابرادور معدنی کورلشدرد.

ن لاء بقا عا م کال
(میکا) اشبو میقا معدنی پرلاق اولدیغندن ظاهرده ذیقیت معدنیاته
مشابهدر و اکثریا التون صاریسی رنگنده اولدیغندن بتیانلرانی
التون قیاس ایدر. یازی اوزرینه دوکلان ریک اکثریا اشبو
میکا توزندن عبارتدر. میقاتك فلسپات و قوارسدن فرق اولنسی
يك اسان اولوب شویله که کندو لمعانی انارده اولمقدن بشقه اینجه

صفحاته و بوله تقسیم اولئور حتی بر اینکه و یا خود بر اینجه الت ایله
 کاغذ اینجه لکنده متعدد اوزاقه منقسم اولور. اشبو و میقا معدنی
 غرائث و غنایز و میقا شبنم طاشلریك اقسام مترکبه سندن در
 و قرستالری کوچک منشور و یا خود مسدس الشکل طابله رسمنده در.
 بعضاً عادتاً اوزون طابله کبی اولور و بعضاً غایت شفافدر. طابله
 مواد کثیره ایله مخلوطاً بولئور. *نکته: مدخل علم ژئولوژی*
 بالاده تعریف قلنان معادن نلکه نلکه صنایعده استعماللری اولدیفندن
 نکرکی بو محله مناسب گورلیدی. قوارس بر جسم صلب و غیر
 محلول اولوب یولیز و انتظام اوزره تنکسر اولز بر ماده ایسه ده
 خرج اعمالده استعمال اولئور و بو چاقق طاشی معدن جوهرلری
 اذابه ده پک چوق قوللانیلور و فلسپات دخی استوخده باقر معدنلریك
 اذابه سنده مستعملدر. قوارس عند المتعد میں جام و پورسلینا و اوانی
 اعمالده استعمال اولوب فلسپاتک دخی بو مقوله شیرده و پورسلینا
 و چینی قابله سر اولقی ایچون استعمالی قدیمدر و جام ایجادندن
 اول در النجف قرستالر ایله بلور کبی کاسه لر یا بلور ایدی. الحاله هده
 آویزه و اوازو کبی شیلر و دوربین و کوزک جاملری اندن اعمال
 اولئور. لایزادور حجر یله طابله اوزرینه وضع اولنقی ایچون مدور
 طاشلر و قطعه لك اوزرلرینه قونقی و پاندولاری و بعض ششائر
 شیلری تزئین ابلك ایچون اعمال اولئور. *نکته: مدخل علم ژئولوژی*
 میقسانک استعمالی دخی واز ایسه ده قوارس و فلسپات قدر اولیوب
 فقط بعضاً زیاده شفاف و بیوجک صفایح شکلنده بولندیغندن
 روسیه ده مقدملری جام یرینه چرچوه لده قوللانیلور ایدی. فقط
 هوآک تأثیرینه مقاومت ایده مدیکندن شفافیتی زائل اولور و سفاینده

طوب انداخته جام کبی شکست اولدیغنه مینی جام برینه استعمال
اولدیغی وارد و اشو بمقایه موسقو جامی دخی نسبه قلیوب اولنده
درلو رنگلور یله مناسبتلرک پنجه لرینه زینت ویریلرک ماربا جامی
اسمیلله دخی مشهور و معروف ایدی. ممالک چیننده و جزیره
سرنندینه بومعدنک انواعیله خانه لرک دیوارلرینی قاپلرلر و پک ظریف
و مصنع بلدازه و شمسه اعمال و هندستانده دخی غایت اینجه و شفاف
میقالو حدتری اوزرینه اعلای رسملر نقش ایدرلر:

(حجر یروکسن) اشبو حجر احجار و لقانیه ترکیبیه داخل اولوب
کرک احجار و لقانیه قدیمه و کرک احجار و لقانیه جدیدده بولور.
حتی مسیله بوغازی جوارنده واقع اولوب بر قاق بیک سند دنیرو
مشعل یولان استرومولی نام و لقاندن اشبو یروکسن قرستالری
ظهور ایدر:

(حجر انفیول) احجار بلوطونیه تک چوغنده بولور بر ماده اولوب
ترکیبده سالف الذکر حجر یروکسن ایله مشابهتی یعنی ایکسی دخی سیلس
و کیرج و ماغزیا و الومین و حصن حدیدن مر کب بولندیغندن
بولری بری برندن تفریق و تمیز ایتک اسان دکلدر. فقط هر تقدیر
ایکسک دخی رنگلری سیاهه قریب بشل و غیر شفاف و مساوی
سرتلکده ایسدرده بشقه بشقه صورتده قرستالندقلرندن شکلری
واسطه سیله بری برندن فرق اولور.

(احجار چیری) کیرج طاشی جنسنک انواعی اولوب الک زیاده مبدول
اولان رکبی انبیاندر که شکست اولان موضعی نه قرستالی ونه ده فرشیدر.
پک چوق طاشاغلر بو جنس چیدن مر کدر. اجیارک تکویناتده
جداوت و حصولی و کاه غیبوت و کاه ظهور ایلمسی کیفیاتاری

ادوار ژئولوژی به دن بعض پک معنای نیک تعییننه مدار استطلاع
اولور فی الواقع اجبارک توضع و ترسی دورنده حصوله کلان حالات
مختلفه سبیلرله احجار مذکوره بعض تبدلاته تابع و کلی و یا جزئی
مواد اجنبیه ایله مختلط بولمشد و اگ قدیم حاصل اولان اجبارک
الوانی اکثریا سیاهه قریب و یا خود الابه در و تکوینات متأخره نیک دخی
رنکری قیرو بیاضه قریبدر و الحاصل احجار جیره نیک رنکری پک
مختلف اولدیغی مثلاً سرتلکری دخی درجه متفاوته ده اولوب
تبشیردن جیر رنکی به وارنجه هر درجه ثخونت واقع اولمشد و هر
تکوینده بولتان کبرج طاشلرنده بقایای حیوانیه بولتور. اشته حالات
مذکوره پک چوق حادثات و کیفیات سرو حکمتی بیان ایلدیکندن علم
ژئولوژیده انلره اعتنا اولتور. چونکه هر درلوزمانک جیری کیفیات
و خواص معینه و مخصوصه ایله متصف و متمایز بولندیغنه مبنی
احوال مر قومه ایله قنغی دور و تکویننه منسوب اولدقلری یقینا
استدلال اولنه یلور. ملح قاربون کلس بلکه یوز الی درلو شکله
قرستاللوب فرانسزجه سیات قالکزه نسمیه اولتور. مواد اجنبیه دن
عاری اولدیغی حالده شفاف و رنکسزد لکن اکثریا شبه شفاف
و بیاض اولوب مواد اجنبیه ایله مخلوط اولورسه بولرک رنکته کوره
اولور.

(جیس) ذیلان معدن ملح کیریت کلس اولوب بودخی طبعته
مبدولدر و حتی بعض طاغرانندن عبارت بولمشد. تکوینات قدیمه
و متأخره ده بولتوب فقط تکوینات قدیمه ده اولنرده بقایای حیوانات
اثری یوقدر. اشبو جنس جیردن یومشاق اولغله بونکله و طرناقله
یله سهولته جیریلور و جیر حامضات ایله تجمل ایدوب جیس ایسه

مقاومت ایدر و ترکیبده صودخی بولنوب اجزای ثلثه ترکیبده سنک
یعنی کیرج و صو و حامض قار بونک یوز قسمده مقدارلی ۴۱:۳۳
۴۶: عددلی نسبتنده در. جبسک اینجه نسج و بنیانلی اولانلرینه آق
مرمر و قیاق طاشی دخی دیرلر که زمان قدیمده خانه لک تریناتنده
قوللانیلور ایدی. اعلاسی مصر و نو بیا مملکتلرنده بولنور. ایتالیا
و فلورانس و میلانو و الیغورنه شهرلرنده دخی پک اعلااری اولوب
بوندن قاربیره لده کونا کون و ازو و قوطی و سائر اشیاء اعمال اولنور.
چونکه اشبو معدن هر نقدر یومشاق ایسه ده تصفیل و تجلیه سی
مرمردن کوجدر. بوکا سونکر طاشی ایله پرداخ ویرلدکن
صکریه تباشیر و صابون ایله سوددن عیسارت بر مخلوط ایله و بعده
فلانله ایله جلا اولنور.

هر نقدر جبس بیاض اولسه بیله ینه هرور زمان ایله براز صاری
رنکی کسب ایدر. عادی جبس ایله آجلی دینلان ماده امر زراعتده
مرعازی اصلاح ایتمک ایچون دخی استعمال اولنور. اینیه انشاسنه
کلز ایسه ده بر نوع خرج و خراسان اعمالنه صالحدر. جبسک
قرستاللمشی و فرشی بنیانلر سی پک چوق بولنور.

(ادهم)

ناظر تجارت و نافع

(بقای شخصی و نوعی به خدمت اعظم وظائف انسانیت اولدیغنه دائر
مقاله)

شوعالده اقدم وظایف بنی بشر بقای شخصی و بقای نوعیستنه خدمتدر.
بونک جیع وظایفه تقدیمی عقل و نقل و طبیعتده و جووی مثبت